

Motie behorende bij agendapunt 6 van het AB van 19 november 2025

Het Algemeen Bestuur van het waterschap Hunze en Aa's in vergadering bijeen op 19 november 2025,

constaterende dat:

- In de bijgaande notitie "Start programma **Water Vasthouden op Perceelniveau** en financiering" aanleiding en doelstelling is geschetst.
- De notitie richting geeft voor een op te zetten programma *Water Vasthouden op Perceelniveau*.
- Dit aanvullend is op het Deltaplan zoetwater uit de voorliggende begroting en WBP.

overwegende dat:

Aanleiding

- De droge zomers van 2018, 2019 en 2022 hebben de kwetsbaarheid van de Drentse zandgronden nog duidelijker aangetoond. Grondwaterstanden daalden fors, met negatieve gevolgen voor landbouw, natuur, drinkwaterwinning en bodemkwaliteit. De vitaliteit van de bodem herstelt bovendien langzaam, waardoor het totale systeem steeds slechter bestand is tegen droogte.
- Tegelijkertijd is zichtbaar dat lager gelegen gebieden jaarlijks profiteren van ongeveer 100 miljoen m³ aangevoerd IJsselmeerwater. De Drentse bult kan van deze aanvoer geen gebruik maken. Tijdens de recent informerende bijeenkomst en STOWA is vastgesteld dat water vasthouden op de Drentse bult vooral op perceelniveau moet worden gerealiseerd, maar dat de kosten hiervoor onevenredig bij de grondeigenaren zouden neerkomen.
- Om tot een eerlijk en effectief gebiedsproces (Transitie Landelijk Gebied Drenthe) te komen, is voorbereiding van een gebiedsbreed programma nu noodzakelijk.

Probleem en opgave

- Het Drentse watersysteem kent structurele zomerse tekorten. Het huidige afwateringssysteem voert 's winters te veel water af, terwijl 's zomers juist schaarste ontstaat. De gevolgen zijn voelbaar in landbouw, natuur en drinkwatersector.
 - Maatregelen om water langer vast te houden zijn vooral uitvoerbaar op perceelniveau. De opgave is echter gebied breed: ook lager gelegen gebieden profiteren van stabiele grondwaterstanden en reduceren druk op de IJsselmeeraanvoer. Een eerlijke kostenverdeling en programmatische aanpak zijn noodzakelijk om opschaling mogelijk te maken.
-

Doelstelling

Het opzetten van een uitvoerbaar programma Water Vasthouden op Perceelniveau, dat:

- aansluit bij wettelijke en provinciale water- en bodemkaders;
 - maatregelen voorbereidt die passen binnen de gebiedsprocessen TLGD;
 - een eerlijk financieringsmodel ontwikkelt voor alle gebieden die baat hebben bij een robuuster watersysteem;
 - perceeleigenaren ondersteunt bij uitvoering van hydrologische maatregelen.
 - prioriteit geeft aan gebieden waar het grondwaterniveau laag ligt ten opzichte van het maaiveld.
-

Overwegingen

- STOWA bevestigt dat water vasthouden effectief moet worden ingericht op landschaps- én perceelniveau.
 - De Drentse zandgronden zijn vrij afwaterend; zonder perceelsmatige ingrepen blijft droogteschade aanhouden.
 - De huidige druk door droogte, bodemverarming en drinkwateruitdagingen vraagt om directe actie.
 - Een programma moet vóór de start van de TLGD-gebiedsprocessen gereed zijn om te voorkomen dat de uitvoering achterloopt.
 - Aangezien lager gelegen gebieden profiteren van de stabiliteit van het hele watersysteem, is een gezamenlijke financiering logisch en billijk.
-

Financiën

Voor de opstart van het programma is een projectbudget nodig voor:

- projectleiding en programmatische uitwerking;
- hydrologisch en technisch onderzoek;
- communicatie en participatie;
- voorbereiding van regelingen en uitvoeringsinstrumenten.

Spreekt uit:

- In te stemmen met de start van het programma Water Vasthouden op Perceelniveau.
- Het DB te verzoeken:
 - Het programma vóór de start van de TLGD-gebiedsprocessen gereed te laten maken.
 - Nog deze winter een concreet onderbouwd voorstel ter goedkeuring aan het AB voor te leggen inclusief een financiering voor de noodzakelijke investeringen.

- Als waterschap budget beschikbaar te stellen voor de projectstart in het komende begrotingsjaar, te dekken uit de algemene reserve.
- Komend jaar een halfjaarlijkse voortgangsrapportage over de uitvoering aan te bieden aan het AB.

En gaat over tot de orde van de dag.